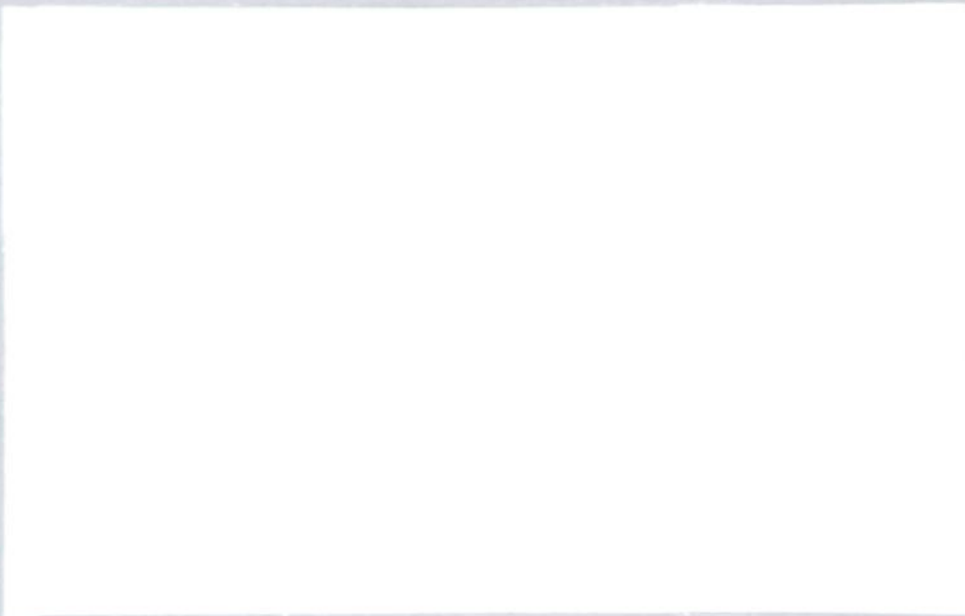




RICHTLIJNEN

MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE (2e)

qz6-49



**Richtlijnen milieu-effectrapportage
Bedrijfsterreinontwikkeling Hoeksche Waard**

Voorlopig vastgesteld door Gedeputeerde Staten van
Zuid-Holland, d.d. 26 mei 1998.
Behandeld in de gecombineerde vergadering van de
Statencommissies voor Milieu en Grootstedelijk
Rotterdam en Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting,
Verkeer, Vervoer en Economische Aangelegenheden,
d.d. 3 juli 1998.
Definitief vastgesteld bij besluit, d.d. 15 juli 1998

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	5
3.	Voorgenomen activiteit en alternatieven	9
4.	Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling	12
5.	Gevolgen voor het milieu	14
6.	Vergelijking van alternatieven	16
7.	Leemten in informatie	17
8.	Evaluatieprogramma	18
9.	Vorm en presentatie	19
10.	Samenvatting van het MER	20

Bijlagen:

1. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1. Inleiding

In het door de rijksoverheid opgestelde (milieu)effectrapport over de actualisering van de Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening Extra (VINAC) en de daarop gebaseerde Planologische Kernbeslissing (PKB) (regeringsbeslissing) is onder andere aangegeven dat, ter leniging van de behoefte aan bedrijfsterrein ten behoeve van het Rotterdamse havengebied, in de Hoeksche Waard ruimte moet worden gezocht voor de realisering van 250 ha netto bedrijfsterrein. In de nota's zijn aangegeven dat dit terrein bestemd dient te zijn voor havengerelateerde bedrijvigheid.

De provincie Zuid-Holland bouwt voort op deze besluitvorming door de Rijksoverheid en heeft besloten binnen de door het Rijk aangegeven kaders een concrete locatie voor het bedrijfsterrein te zoeken.

Ten behoeve van deze locatiekeuze zal een milieu-effectrapport worden opgesteld.

Het milieu-effectrapport zal uiteindelijk (mede) ten grondslag liggen aan de keuze van de locatie voor het bedrijfsterrein in het vast te stellen streekplan Zuid-Holland Zuid.

Provinciale Staten van Zuid-holland zijn het bevoegde gezag voor het vaststellen van het streekplan. Op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en het delegatiebesluit m.e.r. van september 1988 bereiden Gedeputeerde Staten de besluitvorming voor. Tevens vervullen Gedeputeerde Staten in deze procedure de rol van initiatiefnemer.

De startnotitie voor deze activiteit heeft met ingang van 29 december 1997 tot en met 26 januari 1998 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn inspraakreacties en adviezen ingekomen. In bijlage 1 bij deze richtlijnen is aangegeven welke reacties zijn ontvangen en hoe ze in deze richtlijnen zijn verwerkt.

Aan de hand van deze richtlijnen zal het milieu-effectrapport worden opgesteld. Nadat het MER is afgerond zal het gezamenlijk met het ontwerp-streekplan worden gepubliceerd. Op dat moment bestaat de mogelijkheid te reageren op de inhoud van het MER en het ontwerp-streekplan.

2. Probleemstelling, doel en besluitvorming

2.1 Probleemstelling

- 2.1.1 In een probleemstelling moet worden beschreven voor welke (bestaande en/of toekomstige) knelpunten het voornemen een oplossing moet bieden.

In de startnotitie wordt aangegeven dat het tekort aan bedrijventerrein in de Rotterdamse regio is vastgesteld op 250 ha netto bedrijventerrein (circa 350-400 ha bruto) tot 2010. In het (m.)e.r. over de VINAC is uitgegaan van de behoefte aan bedrijventerrein van 150 ha voor havenafgeleide bedrijvigheid. In de Planologische Kernbeslissing over de VINAC wordt inmiddels gesproken over een behoefte van 250 ha aan bedrijventerrein. In het MER dient aangegeven te worden hoe het uiteindelijke aantal van 250 ha tot stand is gekomen. Daarbij kan zonodig worden aangesloten bij de argumentatie die in de VINAC en de PKB is gehanteerd. In het (M)ER VINAC wordt gesproken over havengerelateerde bedrijvigheid. In de startnotitie is dit vertaald met transportgeoriënteerde bedrijvigheid of wel transportasgebonden bedrijventerrein. Aangegeven moet worden in hoeverre deze termen overeenstemmen met de in de Nota Koersbepaling Zuid-Holland Zuid gebruikte term 'havengerelateerde' bedrijvigheid. Indien verschillen tussen de beide soorten bedrijvigheid kunnen worden geconstateerd, dient gemotiveerd te worden waarom wordt afgeweken van de VINAC en de PKB.

- 2.1.2 In het MER zal moeten worden aangegeven:

- welke categorieën bedrijven bedoeld worden en voor welke categorieën bedrijven het terrein zal worden opengesteld. Daarbij dienen de hindercategorieën van de bedoelde bedrijven te worden aangegeven, inclusief de daaruit voortvloeiende consequenties voor de inpassing en de directe omgeving;
- hoe wordt omgegaan met de lokale behoefte aan bedrijventerreinen van 90 ha;
- de motivatie voor voorkeur om één terrein in de richten en/of meer verspreid liggende kleine bedrijventerreinen;
- in hoeverre de locatiekeuze is verbonden met de eventuele aanleg A4-Zuid.

De door de gemeenten genoemde eis om de woningbouwcontingenten, parallel aan de locatiekeuze voor het bedrijventerrein, te verhogen maakt geen onderdeel uit van dit voornemen. Over de mogelijkheden daartoe, de hoeveelheid en de locatie moet nog nadere besluitvorming plaatsvinden.

- 2.1.3 Keuze van de zoekgebieden:

In de partiële Herziening deel 1 PKB Nationaal Ruimtelijk Beleid (Regeringsbeslissing) wordt gekozen voor de Hoeksche Waard ten opzichte van de uitbreiding van bedrijventerreinen in de A15/A16-zone, een locatie op de tweede Maasvlakte (alleen reëel wanneer daar in een ander kader over wordt besloten), uitbreiding bij het industrieterrein Moerdijk en het benutten van de capaciteit op Valburg.

In de startnotitie zijn de cirkels uit het (M)ER voor de VINAC overgenomen. De cirkels zijn op basis daarvan aangeduid als concrete zoekgebieden. In het MER VINAC wordt over de cirkels gesproken als 'denkrichtingen'. In het MER zal moeten worden aangegeven in hoeverre ook locaties buiten de in de startnotitie aangegeven zoekgebieden in overweging worden genomen. Daarbij dient te worden ingegaan op de suggesties uit de inspraakreacties terzake en het advies van de Commissie MER dat het zoekgebied van de locaties ruimer kan zijn en kan bestaan uit zones langs de wegen. Ook locaties waarbij vervoer over water een rol kan spelen dienen in de beschouwing te worden betrokken.

2.2 Doel

2.2.1 Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel (of de doelen) worden afgeleid. Daarbij moeten ook de milieudoelen concreet worden aangegeven. Doelen moeten zodanig worden beschreven, dat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven.

Met het oog op het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming moet aangegeven worden welke ruimte de gestelde doelen laten voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor het milieu.

2.2.2 In de startnotitie (zie pagina's 8 en 9) wordt het doel als volgt omschreven:

Het doel van de voorgenomen activiteit is de ontwikkeling van 250 ha netto (circa 350-400 ha bruto) bedrijventerrein ten behoeve van transportasgeoriënteerde bedrijvigheid in de Hoeksche Waard.

Dit hoofddoel valt uiteen in een drietal subdoelstellingen, te weten:

- a. met de ontwikkeling van het bedrijventerrein de economische ontwikkeling van de regio Rotterdam versterken;
- b. het inpassen van het bedrijventerrein in een duurzame samenhangende ruimtelijke inrichting van de Hoeksche Waard;
- c. het ontwikkelen van de eerste 100 ha in de periode 2000-2005 en de resterende 150 ha in de periode 2005-2010.

Vooraf subdoelstelling b. zal in het MER verder uitgewerkt moeten worden, waarbij, op het niveau van de locatiekeuze, met de onderstaande aspecten rekening moet worden gehouden. Daarbij dient, voorzover van toepassing, de relatie aangegeven te worden met het Strategische Groengebied Oude Maas/Spui gekoppeld aan het realiseren van het bedrijventerrein Hoeksche Waard (Gedeputeerde Staten, besluit d.d. 22 april 1997, Nota Koersbepaling Zuid-Holland Zuid). Een uitwerking in de vorm van toetsingscriteria is gewenst, die daarna in de vergelijking van alternatieven gebruikt kunnen worden. Het gaat daarbij om concrete subdoelen en milieuarandvoorwaarden op het gebied van energieverbruik, ontzien van bestaande natuur- en landschapswaarden en het inspelen op de ontwikkeling c.q. ontwikkelingsmogelijkheden van nieuwe natuur- en landschapswaarden i.c. de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur en het strategisch groengebied, mobiliteit en ontsluitingsstructuur, groene structuur, waterhuishouding (vasthouden gebiedseigen water, hergebruik water), milieuvriendelijke bedrijvigheid en dergelijke. Bij het bepalen van de doelen dient ook ingespeeld te worden op toekomstige ontwikkelingen voorzover zij invloed hebben op de locatiekeuze van de bedrijventerreinen, zoals bijvoorbeeld de mogelijkheid van ondergronds bouwen en het gebruikmaken van ondergronds transport vanuit het Rotterdamse havengebied (bijvoorbeeld via de leidingenstraat Rotterdam-Antwerpen).

Doelen die met elkaar conflicteren en/of versterken dienen duidelijk in beeld te worden gebracht.

2.3 Besluitvorming

- 2.3.1 Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies en dergelijke) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en -wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen (bijvoorbeeld Nota Koersbepaling Nota Milieu en Economie, het Hoeksche Waard Omgevingsplan en het provinciaal beleid inzake compensatie van natuur- en landschapswaarden). De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven.
Tevens moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van alternatieven (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid worden ontleend.
- 2.3.2 Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor de herziening van het streekplan Zuid-Holland Zuid. In het MER moet worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.
- 2.3.3 *In het MER dient ingegaan te worden op de relatie met het MER over de glastuinbouw in de Hoeksche Waard en de ontwikkelingen/stand van zaken rond de realisering van de A4-Zuid. Daarbij dient met name aandacht te worden geschonken aan de consequenties van de voornemens die elkaar beïnvloeden. De consequenties van deze beïnvloeding, ook voor de uiteindelijke keuzes op basis van beide milieu-effectrapporten, dienen duidelijk in beeld te worden gebracht.*

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voorzover deze gevolgen hebben voor het milieu.

Verder verdient het aanbeveling te bezien of het zinvol is onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (inrichting/aanleg) en de gebruiksfase (gebruik en beheer).

- 3.2 Het doel van het ontwikkelen van alternatieven in het MER is enerzijds om te beoordelen hoe milieugevolgen van de verschillende locaties tegenover elkaar afgewogen kunnen worden en anderzijds om te bepalen hoe de verschillende locaties voldoen aan de gestelde doelen. Het zoekgebied voor de te ontwikkelen alternatieven kan bestaan uit een zone van 2-3 km breed aan weerszijden van de bestaande A29, respectievelijk de eventueel aan te leggen A4-Zuid (zie hiervoor ook het gestelde onder 2.1.3). Zoek binnen het zoekgebied, uitgaande van de standaard-inrichting, locaties met een omvang van circa 250 ha netto. Voor het aantal te onderzoeken locaties kan worden aangesloten bij de startnotitie. Vanwege de milieuvoordelen van transport over water dienen daarnaast de mogelijkheden van een watergebonden locatie (bijvoorbeeld bij 's-Gravendeel) te worden onderzocht. Bij het zoeken naar de meest geschikte locaties dienen in ieder geval de randvoorwaarden en uitgangspunten uit de startnotitie te worden gehanteerd. In het MER dient te worden aangegeven hoe de randvoorwaarden en uitgangspunten in de verschillende alternatieven tot hun recht komen.
- 3.3 Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.
- 3.4 Bij het ontwikkelen van alternatieven dient de volgende werkwijze te worden gehanteerd.

Beschrijf het programma van eisen van de voorgenomen activiteit:

- aard, omvang en type van de te vestigen (typen) bedrijven;
- de verkeersaantrekking en benodigde infrastructuur;
- de gewenste bruto/netto verhouding, hoogte van gebouwen;
- de wijze van aanleg, het al dan niet ophogen van het terrein, de aard, aanvoer en herkomst van grond (eventueel ontzilt zeezand) en de benodigde ingrepen in de waterhuishouding (al dan niet verhoging van het maaiveld en beïnvloeding van grond- en oppervlakte-waterpeil);
- de geluid- en veiligheidscontouren;
- mogelijkheden voor een groene inrichting van het terrein.

Formuleer hieruit een 'standaard'-inrichting voor het beoogde bedrijventerrein. Deze dient als startpunt voor het zoeken naar het meest geschikte (locatie)alternatief.

- 3.5** In aanvulling op de startnotitie dienen de in het Hoeksche Waards Omgevingsplan geformuleerde kwaliteitseisen bij het MER te worden betrokken. Per locatie dienen daarbij de volgende elementen een rol te spelen:
- Verkeer- en vervoersstromen (omvang en aard)
 - woon-werkverkeer en de ontsluiting via verschillende modaliteiten (collectief vervoer en fiets), maatregelen ter beperking van het autoverkeer;
 - goederenvervoer en de mogelijkheden voor transport per binnenvaart ofwel via bestaande faciliteiten, ofwel via nieuwe accommodaties.
 - Eventuele mogelijkheden (voor- en nadelen) voor ondergronds bouwen. Dit met het oog op het in de startnotitie genoemde uitgangspunt inzake de inpassing in de ruimtelijk structuur van het gebied.
 - Duurzame inrichting
 - energie (opties voor toekomstige duurzame energieproductie en -levering, warmtekrachtkoppeling en dergelijke;
 - ecologische structuur, de inpassing dan wel de uitbreiding en/of versterking ervan in de plannen voor het bedrijventerrein;
 - waterhuishouding;
 - de wijze waarop aan het uitgangspunt van het vasthouden van het gebiedseigen water kan worden voldaan. In de praktijk betekent het immers dat meer open waterberging (vijvers en kreken en dergelijke) moet komen; voorzieningen om negatieve effecten naar het oppervlakte- en grondwater te voorkomen moeten in het MER worden beschreven. Ook de beperking van wateronttrekkingen moeten worden aangegeven;
 - beïnvloeding van de relatie tussen oppervlakte- en grondwatersystemen.
 - Mogelijkheden voor landschappelijke inpassing.

- 3.6** Voor de geselecteerde locaties wordt vervolgens bezien in hoeverre er, rekening houdend met de lokale omstandigheden, een optimalisatie kan plaatsvinden. Deze optimalisatie kan een economische of verkeerskundige achtergrond hebben, maar voor het MER is het van belang om een milieugerichte uitwerking te maken, inclusief compenserende en mitigerende maatregelen (mede gelet op de doelstellingen onder 2.2.2). Het gaat daarbij onder meer om de inpassing of het ontzien van aanwezige waarden en de landschappelijke inpassing. Het kan zijn dat daarbij de begrenzing van de locaties afwijkt van de begrenzing van de basisalternatieven.

3.7 Nulalternatief

Bij dit voornemen is geen sprake van een reëel nulalternatief, gelet op de regeringsbeslissing inzake de Planologische Kernbeslissing over de VINAC. Wel dient het voornemen en alternatieven afgezet te worden tegenover een referentie. Dit houdt in het beschrijven van de huidige milieusituatie, inclusief autonome ontwikkeling en de voorzienbare nieuwe activiteiten (zie hoofdstuk 4). Voor wat betreft de ontwikkeling van andere activiteiten in de regio (met name een glastuinbouwlocatie van 256 ha netto) wordt verwezen naar het gestelde onder 2.3.3.

Milieugevolgen van alternatieven moeten concreet worden gemaakt door vergelijking met deze referentie.

3.8 Faseringsalternatieven

Aangegeven moet worden of er zinvolle mogelijkheden voor fasering zijn. Daarbij gaat het niet alleen om een fasering in tijd (korte en langere termijn) maar ook in ruimte (één of meer locaties voor het bedrijventerrein).

3.9 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

Bij het ontwikkelen van een mma kan een 'actieve' aanpak worden gevolgd. Hiermee wordt bedoeld, dat toepassing van de beste bestaande mogelijkheden voor milieubescherming en -verbetering bij de ontwikkeling van dit alternatief als uitgangspunt wordt genomen. Dit houdt in dat per stap nagegaan moet worden of optimaal met milieu rekening is gehouden.

Daarbij kan aandacht worden besteed aan een optimale duurzaamheid, waarbij onder andere ingegaan kan worden op duurzame transportwijzen, mogelijkheden voor collectieve voorzieningen op energie-, water- en personentransportgebied, een optimale inpassing in het landschap en benutting van de groene structuur.

4. Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling

- 4.1 De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten en over voorzienbare nieuwe activiteiten, waaronder de realisering van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur en het Landschapsbeleidsplan Hoeksche Waard. Deze ontwikkelingen in de Hoeksche Waard zijn van grote invloed op de geschiktheid van de locatiealternatieven. Het gaat in ieder geval om de glastuinbouwontwikkelingen, de aanleg van de A4-Zuid en de locatie van de 90 ha bedrijventerreinen voor de lokale behoefte.

Zie hiervoor het gestelde onder 2.3.3.

- 4.2 Voor de omvang van het zoekgebied wordt verwezen naar richtlijn 3.2. De omvang van het studiegebied kan per milieuaspect (zoals lucht, bodem, water en natuur(ontwikkeling) verschillen. Op kaart dient een overzicht te worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten zoals de woonkernen, monumenten, waardevolle dijken, fourageergebieden voor ganzen en het gebied tussen de zeedijk en de Oude Maas; de Oud-Beijerlandse kreek. Nabij De Grootte Jagt en nabij de A29 liggen twee (kleine) gebieden met de hoofdfunctie natuur.

- 4.3 De volgende aspecten moeten bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand en de autonome ontwikkeling betrokken worden.

4.3.1 Bodem, grond- en oppervlaktewater

- geomorfologie (natuurlijke kreek en oevers), bodemopbouw en bodemgesteldheid;
- geologische en geohydrologische opbouw van de ondergrond. Hierbij dient in het bijzonder aandacht te worden besteed aan de aanwezigheid van mogelijk te doorgraven slecht-doorlatende lagen en de doorlatendheid van de watervoerende systemen;
- *grondwaterpeil, oppervlaktewaterhuishouding en relatie tussen oppervlaktewater en grondwater;*
- geohydrologische stromingspatronen en de effecten daarvan op aanwezige zoet- zoutgrensvlakken (verzilting en verzoeting);
- de kwaliteit van oppervlaktewater en waterbodem, bodem en grondwater.

4.3.2 Ecologie, landschap en cultuurhistorie

- een ecohydrologische analyse van het gebied, voorzover beïnvloedt door het initiatief;
- de ligging van natuurgebieden en de (bijzondere) waarden; flora en fauna en de aanwezigheid van 'rode-lijst'-soorten;
- de betekenis van het gebied voor de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur;
- de landschappelijke structuur, de visueel ruimtelijke kenmerken (landschapsbeeld, beplantingen, eilandkarakter, ruimtelijke zonering);
- historische geografische structuur: bedijkingspatroon (inpolderingen), verkaveling, nederzettingstructuren, afzonderlijke elementen;
- bekende en potentiële archeologische vindplaatsen en bouwkundige monumenten.

Bij de waardebeoordeling van de natuur, het landschap en cultuurhistorie dient van bovenlokale (landelijke en/of provinciale) waarderingsinstellingen te worden uitgegaan, zoals inventarisaties van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (NBP-32 voor aardkundige waarden, NBP-33 voor historisch-geografische waarden), Rijksdienst voor de Monumentenzorg (MIP-MSP) voor bouwkundige waarden en Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (Archeologische Monumentenkaart, Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden en veldkartering) voor archeologische waarden.

4.3.3 Lucht, geluid en veiligheid

De huidige externe veiligheidssituatie (aanwezigheid buisleidingen, luchtkwaliteit (inclusief stof en geur) dient te worden aangegeven. De in het studiegebied aanwezige geluidsbronnen (verkeer, landbouw en industrie) en de gevolgen daarvan voor het geluidsniveau dienen te worden beschreven.

4.3.4 Woon- en leefmilieu

Bij de beschrijving van het woon- en leefmilieu moet de nadruk liggen op die aspecten van het leefmilieu in de omliggende woongebieden, die door de voorgenomen activiteiten kunnen worden beïnvloed. Behalve op geluid-, geur-, licht- en stofhinder en risicoperceptie (volksgezondheidsaspecten), heeft dit betrekking op de verkeersdruk en op de nabijheid en toegankelijkheid van open agrarisch gebied en recreatie- en natuurgebieden en op de mate waarin men bij de ontwikkelingen in deze gebieden wordt betrokken.

5. Gevolgen voor het milieu

5.1 Bij de beschrijving van de milieugevolgen (bijvoorbeeld op schaalniveau van 1: 10.000 à 15.000) dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- expliciet dient te worden ingegaan op (cumulatie van) effecten van de toename van verkeersstromen, de visueel-landschappelijke beïnvloeding en de (geo)hydrologische gevolgen;
- bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd of een 'worst case-scenario' worden gebruikt;
- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- vooral aandacht moet besteed worden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.

5.2 Bodem, grond- en oppervlaktewater

Het MER dient aandacht te besteden aan veranderingen ten gevolge van de aanleg voor:

- geomorfologie (natuurlijke krekens en oevers), bodemopbouw en bodemgesteldheid;
- geologische en geohydrologische opbouw van de ondergrond. Hierbij dient in het bijzonder aandacht te worden besteed aan de aanwezigheid van mogelijk te doorgraven slecht-doorlatende lagen en de doorlatendheid van de watervoerende systemen;
- oppervlaktewaterhuishouding en relatie tussen oppervlaktewater en grondwater;
- geohydrologische stromingspatronen en de effecten daarvan op aanwezige zoet- zout-grensvlakken (verzilting en verzoeting);
- de kwaliteit van oppervlaktewater en waterbodem, bodem en grondwater.

5.3 Ecologie, landschap en cultuurhistorie

Het MER dient in te gaan op:

- de effecten op bestaande natuur en de ontwikkeling van nieuwe natuur, inclusief ecologische verbindingszones;
- de visueel-landschappelijke invloed van het ontwerp door middel van aanzichtstekeningen of fotomontages;
- de effecten op bestaande cultuurhistorische objecten en het archeologisch bodemarchief.

5.4 Geluid, lucht en veiligheid

Geluid

Het MER dient de geluidcontouren in klassen van 5 dB(A) als gevolg van bedrijfsmatige activiteiten en verkeer aan te geven ten opzichte van geluidgevoelige bestemmingen.

Lucht

Het MER dient een beeld te geven van de veranderingen in de luchtkwaliteit als gevolg van mogelijke inrichtingen van bedrijventerrein en van de te verwachten extra verkeersbewegingen als gevolg van de aanleg en het gebruik van bedrijventerrein.

Veiligheid

Aangeven dient te worden in hoeverre de veiligheidssituatie als gevolg van de verschillende inrichtingen van het bedrijventerrein kan veranderen. Aandacht dient daarbij te worden gegeven aan de beperkingen als gevolg daarvan aan het bedrijventerrein (interne zonering) tegen de achtergrond van de normen die voor de gevoelige locaties zullen worden gehanteerd (10^{-6}). Tevens dient de verandering in de verkeersveiligheid in beeld te worden gebracht.

5.5 Woon- en leefmilieu

Bij de beschrijving van het woon- en leefmilieu moet de nadruk liggen op die aspecten van het leefmilieu in de omliggende woongebieden, die door het voornemen kunnen worden beïnvloed, zie ook paragraaf 4.3.4. Factoren zoals barrièrewerking en sociale veiligheid kunnen hierbij van belang zijn.

5.6 Mobiliteit

De volgende effecten dienen in beschouwing te worden genomen:

- benodigde nieuwe infrastructuur en infrastructuur voor openbaar vervoer, alsmede de eventueel gefaseerde aanleg daarvan;
- mobiliteitseffecten van personenvervoer (woon/werk) waarbij wordt ingegaan op de wijze van vervoer (auto, openbaar vervoer en fiets);
- mobiliteitseffecten van het goederenvervoer (weg, spoor, water);
- ruimteclaims voor parkeren.

Voor de geluidberekeningen dient verder te worden bepaald:

- significante verandering in intensiteiten op bestaande wegen en verwachte intensiteiten op nieuwe wegen.

6. Vergelijking van alternatieven

- 6.1 De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.
Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.
- 6.2 Onderdelen van het (streek)plan waarover de provincie een besluit wenst te nemen en die niet in dit MER beschreven worden, maar die wel van invloed zijn op de te verwachten milieueffecten, moeten worden beschreven. Daarbij moet in het MER worden aangegeven wat de onderlinge beïnvloeding is en welke consequenties dit heeft voor de uiteindelijke besluitvorming. Dat wil onder andere zeggen dat moet worden aangegeven welke invloed die onderdelen hebben op de vergelijking van alternatieven. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het al of niet totstandkomen van de A4-Zuid, de uiteindelijke locatie voor grootschalige tuinbouw, de locatie van het bedrijventerrein voor de lokale behoefte van 90 ha.

7. Leemten in informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

8. Evaluatieprogramma

Bij het besluit moet worden aangegeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zonodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek te geven, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspelingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

9. Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Daarbij wordt aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

10. Samenvatting van het MER

De samenvatting van het MER verdient bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGE 1.

Inspraakreacties naar aanleiding van de startnotitie MER Bedrijfsterrein Hoeksche Waard.

1. H.W. de Mink, Strijen

- Inspreker is van mening dat de ontwikkeling van bedrijfsterrein in de regio ten onrechte ten koste gaat van landbouwgrond, en suggereert de benodigde ruimte elders door landaanwinning te vinden.

Reactie:

In de PKB over de VINAC is aangegeven dat de Rijksoverheid uitgaat van een ontwikkeling van 250 ha netto bedrijfsterrein in de Hoeksche Waard. Daarbij acht de rijksoverheid het nut en de noodzaak van de bedrijfsterreinontwikkeling in deze regio aangetoond. Op deze uitgangspunten bouwt de startnotitie en het MER voort.

2. Directie Zuid-West, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, mede namens de inspecteur Milieuhygiëne en de Inspectie Ruimtelijke ordening West, Rijkswaterstaat Zuid-Holland en het Rijksconsulentschap Economische Zaken Zuidwest.

- In de startnotitie zijn de deelgebieden die in het MER VINAC zijn opgenomen, overgenomen als zoekgebied voor de locatiekeuze. Deze deelgebieden hebben echter niet de bedoeling het zoekgebied te definiëren. Uitgangspunt uit de PKB is een zorgvuldige inpassing en een adequate ontsluiting in de Hoeksche Waard. Daarom dienen ook alternatieven buiten de in de startnotitie genoemde locaties te worden gezocht.

Reactie:

Richtlijn 2.1.3 geeft aan dat ook buiten de in de startnotitie aangegeven locaties kan worden gezocht.

- In het MER en de PKB VINAC wordt gesproken over havenafgeleide bedrijvigheid. In de startnotitie wordt dit vertaald naar transportasgebonden bedrijvigheid. In het MER dient te worden uitgegaan van havenafgeleide bedrijvigheid, een en ander conform het rijksbeleid.

Reactie:

In richtlijn 2.1.1 wordt gevraagd naar de achtergronden en motivatie voor de keuze.

- In verband met mogelijke milieubelasting van de in de startnotitie aangegeven categorie 3 en 4-bedrijven wordt verzocht om in de richtlijnen op te nemen de locatie met en zonder deze bedrijfs categorieën uit te werken. (N.B. Zie ook het advies van de PPC, onder punt 3.)

Reactie:

In richtlijn 2.1.2 wordt gevraagd te motiveren welke hinder categorieën bedrijven op het terrein zijn voorzien. Als deze categorieën te motiveren zijn binnen de beoogde havengerelateerde dan wel transportasgeoriënteerde bedrijvigheid, is het niet altijd noodzakelijk beide varianten uit te werken. Het wordt aan de initiatiefnemer overgelaten te bezien in hoeverre het zinvol is beide varianten uit te werken.

- Verzocht wordt aandacht te besteden aan optimale transportmogelijkheden via spoor en water.

Reactie:

In richtlijn 2.1.3 wordt verzocht ook watergebonden locaties in de beoordeling te betrekken. Spoorweggebonden locaties lijken, gelet op de aanwezige infrastructuur, minder voor de hand te liggen.

- Bij het opstellen van het milieu-effectrapport dient uitgegaan te worden van het zoeken naar een locatie van 250 ha netto bedrijfsterrein. De noodzaak voor verdere verstedelijking wordt onderzocht in de 'Verkenning inrichting Lange Termijn voor de Hoeksche Waard'. Deze studie ziet echter op de periode na 2010, en is daarom voor het streekplan waarvoor dit MER wordt opgesteld niet richtinggevend, omdat het streekplan een tijdshorizon heeft tot 2010.

Reactie:

In deze richtlijnen MER wordt aangesloten op de PKB VINAC. Ook het gezamenlijk door gemeenten en de provincie ontwikkelde Hoeksche Waards Ontwikkelingsplan zal als beleidsdocument mogelijke richtlijnen geven voor de inhoud van het MER.

Dit betekent dat wordt uitgegaan van een bedrijfsterreinontwikkeling van 250 ha. Verder verstedelijking (onder andere woningbouw) komt in dit MER dan ook niet aan de orde. Een uitzondering geldt voor de mogelijke verwerking van de autonome behoefte in de regio, ter grootte van 90 ha netto. Zie daarvoor richtlijn 2.1.2.

- De realisering van het bedrijfsterrein is voor de Rijksoverheid geen aanleiding om de A4-Zuid prioritair te verklaren. Tussen de provincie Zuid-Holland en de directie Zuid-Holland van Rijkswaterstaat is overleg gaande over de mogelijke aansluiting van de bedrijfsterreinlocatie op de A 29. De rijksvertegenwoordigers gaan er daarom van uit dat in dit MER bij de ontwikkeling en beoordeling van ontsluitingsvarianten hierop wordt aangesloten.

Reactie:

De stellingname dat de realisering van het bedrijfsterrein de aanleg van de A4-Zuid niet prioritair maakt is niet onomstreden. Met name vanuit de Hoeksche Waard zelf en vanuit de provincie wordt de realisering van deze verbinding wel van groot belang geacht voor een goede ontsluiting van het bedrijfsterrein en de regio. In richtlijn 2.3.3 wordt aangegeven hoe met deze problematiek dient te worden omgegaan.

- Tot slot wordt in overweging gegeven de mogelijkheden voor een groene inrichting van het bedrijfsterrein en een zorgvuldige inpassing in de omgeving te onderzoeken.

Reactie:

Een groene inrichting kan onderdeel uitmaken van het 'model' voor de inrichting, zoals bedoeld in richtlijn 3.4. Bij de ontwikkeling van alternatieven zal de landschappelijke inpassing moeten worden onderzocht. Zie richtlijn 3.6.

3. Gezamenlijke reactie van Burgemeesters en Wethouders van Binnenmaas, Cromstrijen, 's-Gravendeel, Korendijk, Oud-Beijerland en Strijen.

- De gezamenlijke colleges pleiten ervoor in het MER, naast de 250 ha vanwege de Rotterdamse vraag, ook de gesignaleerde autonome behoefte van de regio ter grootte van 90 ha netto, in het MER te betrekken en ervan uit te gaan dat voor in totaal 340 ha netto bedrijfsterrein zal moeten worden ontwikkeld.

Reactie:

In richtlijn 2.1.2 wordt gevraagd aan te geven hoe met de gesignaleerde autonome behoefte wordt omgegaan. Inmiddels hebben Gedeputeerde Staten besloten dat ook de autonome behoefte in het MER zal worden meegenomen. Daarbij zal echter alleen een eventuele bundeling van deze autonome behoefte met het terrein van 250 ha worden gezien. Er zal in dit MER niet worden gezocht naar een afzonderlijke locatie voor de autonome behoefte.

- Er wordt voor gepleit de in de startnotitie opgenomen cirkels niet te star te hanteren en zonodig ook mogelijkheden aansluitend of buiten de aangegeven cirkels in de beschouwing te betrekken.

Reactie:

In richtlijn 2.1.3 wordt aangegeven dat ook buiten de cirkels in de startnotitie naar mogelijkheden kan worden gezocht. Tevens wordt verzocht gemotiveerd in te gaan op het advies van de Commissie MER ter zake.

- Uit het Rapport 'Kansen voor kassen' van het LEI wordt de conclusie getrokken dat de in de Hoeksche Waard te zoeken locatie voor een glastuinbouwgebied aanzienlijk kleiner kan worden dan eerder verwacht of zelfs kan komen te vervallen. Verzocht wordt dit gegeven bij dit MER te betrekken.

Reactie:

Inmiddels is een afzonderlijke m.e.r.-procedure gestart voor het zoeken van een glastuinbouwlocatie van 256 ha netto in de Hoeksche Waard. Ook in dit geval bouwt de provincie voort op de PKB VINAC, waarin de Hoeksche Waard voor een dergelijke locatie wordt aangewezen.

Voor wat betreft de gezamenlijke consequenties van beide ontwikkelingen zal een koepelnotitie worden opgesteld, als onderdeel van beide MER-rapporten. Er wordt dus niet uitgegaan van een kleinere locatie.

- Bij de meting van de effecten op de natuur dienen niet alleen de vernietiging van natuurwaarden, maar ook de effecten van verstoring en aantasting te worden meegenomen.

Reactie:

In richtlijn 5.3 wordt verzocht de effecten op de bestaande natuur en de mogelijkheden voor de ontwikkeling van nieuwe natuur te onderzoeken. Daaronder vallen ook de bovenbedoelde aantasting en verstoring. Verder is het provinciale beleid inzake de compensatie van natuurwaarden van toepassing.

4. NV Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij

- Het bedrijf wijst erop dat in het noordelijke en het middelste zoekgebied een leiding ligt, waarin onder hoge druk olie wordt getransporteerd. Ook van andere bedrijven liggen leidingen in het gebied.

Reactie:

Met de aanwezigheid van leidingen zal in de beschrijving van de bestaande situatie en bij het beoordelen van de mogelijkheden voor inpassing van het bedrijfsterrein rekening moeten worden gehouden.

5. DSM Transport Maatschappij

- Ook deze reactie wijst op de aanwezigheid van leidingen in het gebied.

Reactie:

Zie onder 4.

6. Gemeente Rotterdam, Wethouder van Ruimtelijke Ordening en Grondzaken.

- Met de inhoud van de startnotitie wordt ingestemd.

7. Waterschap De Grootte Waard

- Het Waterschap refereert aan de in de startnotitie opgenomen randvoorwaarden voor de ontsluiting van met name het middelste zoekgebied (A29 en/of A4-Zuid.) Indien voor de ontsluiting van dit gebied gebruik zou moeten worden gemaakt van het lokale wegennet, levert dit onoverkomelijke problemen op.

Reactie:

De ontsluiting van het bedrijventerrein is, voor alle mogelijke varianten, een van de belangrijkste aandachtspunten. In het MER zal dan ook bijzondere aandacht aan de ontsluiting en de (consequenties van) de verkeersafwikkeling in het gebied moeten worden besteed. In een koepelnotitie voor dit MER en het MER voor de ontwikkeling van een glastuinbouwlocatie in het gebied, zullen de eventuele gezamenlijke consequenties, onder andere op het gebied van het verkeer, worden bezien.

8. M.A. Verwijen, Nieuw-Beijerland

- In plaats van een MER dient een herbezinning plaats te vinden op de wens/behoefte om een bedrijfsterrein in de Hoeksche Waard te realiseren. Er moet worden nagegaan of er geen ruimte is te vinden in het bestaande havengebied. Het beoogde bedrijfsterrein zorgt voor ongewenste infrastructuur en zorgt voor ongewenste verstedelijking van het gebied. Het karakter van het gebied zal verloren gaan.

Reactie:

De in de Hoeksche Waard voorziene ontwikkelingen zullen zeker hun stempel op het gebied drukken. In beide milieu-effectrapporten (Glastuinbouw Zuid-Holland Zuid en het onderhavige) zal echter tevens worden onderzocht hoe nadelige invloeden van de ontwikkelingen zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen, dan wel kunnen worden gemitigeerd.

De noodzaak van de ontwikkelingen wordt door de Rijksoverheid en de provinciale overheid onderschreven en zal, in het kader van de Planologische Kernbeslissing VINAC, ook in de Tweede Kamer aan de orde komen.

9. WLTO, Afdeling Hoeksche Waard

- De startnotitie geeft voor de WLTO geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. De WLTO verzoekt in het vervolgtraject als gesprekspartner te worden opgenomen.

Reactie:

Van de reactie wordt kennisgenomen. Als de WLTO naar aanleiding van de keuze in het MER of het streekplan een reactie wenst te geven, kan daarvoor de inspraaktermijn worden benut. Voor het verdere traject zal nader worden bezien welke instanties uitgebreider bij de ontwikkeling betrokken zullen worden.

10. Vereniging HOEKSCHE WAARDS LANDSCHAP, Oud Beijerland

- De Vereniging is het niet eens met de keuze van de Rijksoverheid voor de vestiging van een bedrijventerrein voor havengerelateerde bedrijvigheid in dit gebied. Bovendien is de realisering van het bedrijventerrein in de Hoeksche Waard in strijd met het uitgangspunt dat het terrein in een multimodale omgeving zou moeten worden gesitueerd. De bedrijvigheid waar het in de startnotitie om gaat behoort op de nog te ontwikkelen tweede maasvlakte te worden gesitueerd.

Reactie:

Zoals hierboven al gesteld, onderschrijft het provinciebestuur de keuze van de Rijksoverheid. In het MER zal moeten worden aangegeven of een watergebonden locatie als reëel is te beschouwen.

Ontsluiting via rail lijkt, gelet op het ontbreken van iedere infrastructuur ter zake, geen realistische optie.

- De Vereniging betwijfelt of de ontwikkeling van een grootschalig bedrijfsterrein in het gebied wel een bijdrage levert aan de oplossing van het werkgelegenheidsprobleem in de Rotterdamse regio. De regio is meer geschikt voor kleinschalige bedrijvigheid.

Reactie:

De discussie over nut en noodzaak van de realisering van het bedrijfsterrein in de regio is reeds gevoerd in het kader van de VINAC en de bijbehorende PKB.

- Het MER dient de te verwachten verkeersstromen van de diverse ontwikkelingen in de regio (waaronder het glastuinbouwgebied) te onderzoeken.

Reactie:

In het MER zullen de verkeersconsequenties van de ontwikkeling van het bedrijfsterrein worden onderzocht en tegen de autonome ontwikkeling worden afgezet. Tevens zal in een koepelnotitie worden bezien welke effecten elkaar beïnvloeden. Verwacht wordt dat de verkeerseffecten hierin een belangrijke rol zullen spelen.

- Het MER dient de effecten van de voorziene ontwikkeling op de openheid van het landschap weer te geven, waarbij rekening zal moeten worden gehouden met landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische en archeologische waarden.

Reactie:

De bedoelde effecten zullen moeten worden onderzocht. In hoofdstuk 5 van de richtlijnen wordt dit beschreven.

- In het MER zal moeten worden aangegeven voor welk bedrijfstype het terrein is bedoeld.

Reactie:

Dit zal moeten worden aangegeven. Zie daarvoor richtlijn 2.1.2.

11. Provinciale Planologische Commissie, commissie regionale plannen.

- De PPC onderschrijft de reactie van de rijksvertegenwoordigers (zie onder 2.) . Bij de behandeling in de Commissie is gebleken dat de opmerking over de categorie 3 en 4-bedrijven bedoelt aan te geven dat de effecten van deze bedrijven in beeld dienen te worden gebracht en dat de categorie-indeling gerelateerd dient te worden aan de omschrijving in de VINEX.

Reactie:

Hiervoor wordt verwezen naar de reactie onder punt 2.

12. Gemeente Korendijk

- De gemeente wijst erop dat de bedrijfsterreinontwikkeling alleen kan plaatsvinden, indien aan de in het HOP gestelde voorwaarden wordt voldaan.
- De gemeente verzoekt de in de startnotitie aangegeven cirkels niet als een star kader voor het zoeken van een goede locatie te zien.

Reactie:

In de richtlijnen wordt de mogelijkheid geopend ook buiten de aangegeven locaties te zoeken. Zie daarvoor punt 2.1.3 en de beantwoording van reactie 2.

- De gemeente stelt het op prijs als in het MER wordt aangegeven of onder de noemer 'transportasgerelateerde bedrijvigheid' ook containeroverslagbedrijven moeten worden begrepen.

Reactie:

In het MER zal de aard van de te vestigen bedrijven nader moeten worden uiteengezet. Zie daarvoor richtlijn 2.1.2.

- De gemeente is van mening dat de conclusie dat de bedrijfsterreinen Dordtse Kil III, het logistieke cluster nabij het Waal-Eemhavengebied en de optie uit het HOP nabij 's-Gravendeel, vanwege de afstand tot het Rotterdamse, niet geschikt zijn voor haven- of transportasgerelateerde bedrijven, onvoldoende wordt onderbouwd.

Reactie:

Wij delen deze mening niet. In de startnotitie wordt in onze ogen terecht aangesloten bij de conclusies uit de MER en PKB VINAC.

- Verzocht wordt aan te geven waarop de conclusies op pagina 12 van de startnotitie inzake de N 217 en de A29 (maximumcapaciteit) zijn gebaseerd.

Reactie:

In het MER zullen onder andere de huidige situatie en de gevolgen van de bedrijfsterreinontwikkeling voor wat betreft de verkeersafwikkeling worden beschreven.

- Als nadere concretisering van de randvoorwaarden moeten de volgende uitgangspunten in het MER worden opgenomen: de te kiezen locatie voor het terrein moet ook kunnen voorzien in de autonome vraag in de regio van circa 90 ha; de aanleg van de A4-Zuid moet als voorwaarde in het MER worden meegenomen en naast vernietiging dienen ook aantasting en verstoring van natuurwaarden in het MER als effect te worden meegewogen. Tevens dient het streven het eigen karakter van de Hoeksche Waard bij de inpassing van het terrein te behouden niet als uitgangspunt, maar als randvoorwaarde te worden gezien.

Reactie:

In richtlijn 2.1.2 wordt gevraagd in het MER aan te geven hoe zal worden omgegaan met de genoemde autonome behoefte. Dat betekent niet noodzakelijkerwijze dat deze behoefte aangrenzend aan de 250 ha moet worden gerealiseerd. In dezelfde richtlijn wordt gevraagd aan te geven in hoeverre de locatiekeuze is verbonden met de A4-Zuid. Bij het ontwikkelen van alternatieven zal worden gezocht naar een optimale inpassing van het bedrijfsterrein. Zie daarvoor richtlijn 3.6.

13. Contactgroep Industrie en Handel Hoeksche Waard

- De contactgroep wijst op de mogelijke problemen die de toegenomen hoeveelheid verkeer voor de Heinenoordtunnel en de woonwijk Carnisselanden kan betekenen. Verzocht wordt de effecten van het wel of niet aanleggen van de A4-Zuid te onderzoeken.

Reactie:

De omvang en consequenties van de door het initiatief veroorzaakte verkeersbewegingen zullen in het MER worden onderzocht. Als de genoemde weggedeelten daaronder vallen, zullen ze worden meegenomen. Richtlijn 2.1.2. geeft aan hoe moet worden omgegaan met de aanleg van de A4-Zuid.

- Verzocht wordt aan te geven welke gevolgen voor het woon/werkverkeer zijn verbonden aan het niet in de regio realiseren van aanvullende woningbouw. Ook wordt gevraagd naar de consequenties van de autonome behoefte van 90 ha.

Reactie:

Omdat nog niet duidelijk is om hoeveel aanvullende woningbouw het gaat, waar deze gerealiseerd zal worden en of daarover al in het komende streekplan zal worden beslist, wordt in dit MER geen rekening gehouden met de eventuele consequenties van al dan niet realiseren van extra woningbouw. Voor de autonome behoefte wordt verwezen naar richtlijn 2.1.2.

- Gevraagd wordt naar de effecten van de voorgenomen activiteit op de bestaande bedrijfsterreinen, waaronder De Bosschen in Oud Beijerland en het terrein Boonsweg.

Reactie:

In het MER zelf zal niet worden onderzocht hoe de verschillende bedrijfsterreinen elkaar beïnvloeden. Wel is het onderzoek naar de economische haalbaarheid van de beoogde ontwikkeling input voor het MER.

- De contactgroep wijst op het waardevolle landschap van de Hoeksche Waard en verzoekt naast het *meest milieuvriendelijke alternatief (mma)* ook een *meest landschapsvriendelijk alternatief* te ontwikkelen.

Reactie:

Aan de landschappelijke inpassing van het terrein zal de nodige aandacht moeten worden gegeven. Het ontwikkelen van een meest landschapsvriendelijk alternatief, naast het mma, ligt niet voor de hand.

14. Zuid-Hollandse Milieufederatie

- De federatie meent dat uit diverse onderzoeken is gebleken dat het ruimtegebruik van de in de startnotitie bedoelde bedrijven efficiënter kan dan nu gebeurt. In het havengebied zouden bestaande bedrijven hun nog ongebruikte gronden niet afstaan vanwege de vrees voor de hoge kosten van de sanering van de terreinen. Deze argumenten zijn aanleiding tot het verzoek de in de VINAC opgenomen ruimtebehoefte te heroverwegen.

Reactie:

Er is in onze ogen geen aanleiding om de behoefteraming van de VINAC en de PKB te heroverwegen.

- Vanwege mogelijke cumulatieve consequenties verzoekt de federatie de totale behoefte aan bedrijventerrein in de regio (inclusief de regionale behoefte van 90 ha netto) in het MER te beschouwen.

Reactie:

In de richtlijnen wordt verzocht aan te geven hoe met de regionale behoefte wordt omgegaan (2.1.2).

- Verzocht wordt in het MER aan te geven wat de financiële en maatschappelijke kosten zijn van een multimodale ontsluiting van de mogelijke locaties. Verder verzoekt de federatie maximale aandacht te besteden aan wegvervoerbepenkende varianten, zoals betaald parkeren voor werknemers, financiering collectief openbaar vervoer van werknemers en coördinatie van bedrijfstransportbewegingen.

Reactie:

Voorzover mogelijk zal in het MER ook worden gekeken naar andere ontsluitingsmogelijkheden dan vervoer over de weg. Zie daartoe richtlijn 2.1.3. Gelet op de plaatselijke omstandigheden zijn deze mogelijkheden echter beperkt. De uitwerking van een complete multimodale ontsluiting van alle varianten valt buiten de reikwijdte van dit MER.

Het uitwerken van transportbeperkende maatregelen kan een optie zijn voor het inrichtingsmodel van het bedrijventerrein. Verder zijn de genoemde voorbeelden niet bepalend voor de locatiekeuze van het terrein, waar het in dit MER om gaat.

- De federatie verzoekt de gevolgen van de voorziene ontwikkeling voor de infrastructuur en voor de bij te plaatsen infrastructuur (inclusief onzekerheden daarin) volledig in dit MER tot uitdrukking te laten komen.

Reactie:

In de richtlijnen wordt gevraagd de (verkeers)gevolgen voor de bestaande infrastructuur uit te werken. Daarnaast wordt verzocht aan te geven hoe wordt omgegaan met de A4-Zuid (2.1.2).

- Duurzame inrichting van het terrein zou van uitgangspunt tot randvoorwaarde moeten worden gepromoveerd. Elementen van duurzame inrichting van het terrein zouden in het MER moeten worden opgenomen.

Reactie:

De vraag naar onderzoek van de mogelijkheden tot duurzame inrichting van het toekomstige bedrijventerrein is in de richtlijnen opgenomen. Zie daarvoor richtlijn 3.6. Hiermee is dit element naar onze mening voldoende verwerkt.

- Het MER moet een duidelijk beeld geven van de bestaande omgevingskwaliteit en de resterende kwaliteit na aanleg en tijdens gebruik van het terrein. Zonodig dienen ter behoud van de kwaliteit van de omgeving beperkende randvoorwaarden aan de invulling van het terrein te worden gesteld.

Reactie:

In de richtlijnen wordt verzocht de bestaande situatie in het gebied te beschrijven. Uitgaande van de in het MER weergegeven effecten en mitigerende en compenserende maatregelen ten behoeve van de activiteit is het mogelijk de resterende kwaliteit te beoordelen. In het MER zal worden beschreven voor welke bedrijven het terrein zal worden opgezet. Daartoe zal een algemeen model van het terrein worden ontworpen, met de randvoorwaarden waaraan het bedrijfsterrein en/of de te vestigen bedrijven zullen moeten voldoen. Er is vooralsnog geen aanleiding voor extra beperkende maatregelen.

- De federatie verzoekt de werkgelegenheidseffecten van de verschillende varianten in het onderzoek mee te nemen.

Reactie:

Dit MER is bedoeld om de milieueffecten van de voorgenomen activiteit in beeld te brengen. Afzonderlijk zal een economische haalbaarheidsstudie worden verricht. De werkgelegenheidseffecten zijn geen onderdeel van dit MER.

15. Streekcommissie Hoeksche Waard

- De commissie heeft onder andere bij de inspraak op de Nota Beslispunten voor het streekplan en de Actualisering VINAC aangegeven het niet eens te zijn met de onderbouwing van de noodzaak van de geplande bedrijfsterreinontwikkeling in het gebied. De behoefte aan een terrein in de Hoeksche Waard is niet aangetoond en er is nog voldoende ruimte in het Rotterdamse havengebied of elders aanwezig.

Reactie:

Zoals hierboven al eerder gesteld, baseert de provincie zich bij dit MER op de onderbouwing en uitkomst van het MER VINAC en de regeringsbeslissing met betrekking tot de daaraan gekoppelde PKB.

- De commissie verzoekt in het MER een nauwkeurige rapportage op te nemen over de hoeveelheid en aard van de werkgelegenheid op het bedrijfsterrein.

Reactie:

Zie het antwoord bij reactie 14., laatste punt.

- In het MER dient het aspect multimodaliteit nader te worden uitgewerkt.

Reactie:

Zie hiervoor het gestelde hieromtrent in de reacties 10. en 14.

- In de nulvariant moet een waardering van het huidige gebied worden opgenomen. In de randvoorwaarden dienen de te handhaven ecologische elementen te worden opgenomen.

Reactie:

In het MER zal een beschrijving van de huidige (milieu) situatie moeten worden opgenomen als referentiesituatie. Zie hiervoor richtlijn 3.8 en hoofdstuk 4 van de richtlijnen.

- In de richtlijnen en het MER dient duidelijk te worden aangegeven hoe wordt omgegaan met de compensatie van verloren gegane waarden.

Reactie:

Voor de compensatie van verloren gegane natuur- en landschapswaarden zal het provinciaal beleid ter zake moeten worden toegepast. Welke consequenties dit heeft zal in het MER tot uitdrukking moeten komen.

- In het MER dient te worden aangetoond dat de overblijvende ruimte voldoende garantie biedt voor het rendabel exploiteren van de landbouwgrond.

Reactie:

Bij de inpassing van het terrein op de verschillende locaties kan het antwoord op deze vraag een belangrijke overweging zijn bij de inrichting of keuze voor een locatie, het is evenwel geen onderwerp dat afzonderlijk in het MER zal worden uitgezocht.

- In het MER dient aandacht te worden besteed aan een duurzame inpassing en inrichting van het terrein. Ook dient te worden aangegeven in welke mate water- en luchtverontreiniging en geluidsoverlast veroorzaakt worden. Het aspect 'terugdringen automobilititeit' dient de nodige aandacht te krijgen.

Reactie:

In het MER zal aandacht moeten worden besteed aan een goede inpassing en een duurzame inrichting van het gebied. Uiteraard zullen ook water- en luchtverontreiniging en geluidsoverlast in het MER aandacht krijgen. Het terugdringen van de automobilititeit wordt in richtlijn 3.6 genoemd.

- Ook het financiële aspect dient in het MER voldoende aandacht te krijgen.

Reactie:

Het MER is in eerste instantie gericht op (milieu)effecten. De financiële aspecten kunnen een rol spelen bij de uiteindelijke keuze voor een locatie, als hierin een onderscheidend keuzecriterium voor de locatiekeuze is te vinden.

16. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek

- Bij de Rijksdienst zijn momenteel in de drie in de startnotitie aangegeven zoekgebieden geen archeologische waarden bekend. Voor met name het noordelijk zoekgebied geldt dat de verwachting archeologische waarden aan te treffen, hoog is. Vanuit archeologisch standpunt bestaat een voorkeur voor een locatie in het zuidelijke zoekgebied.

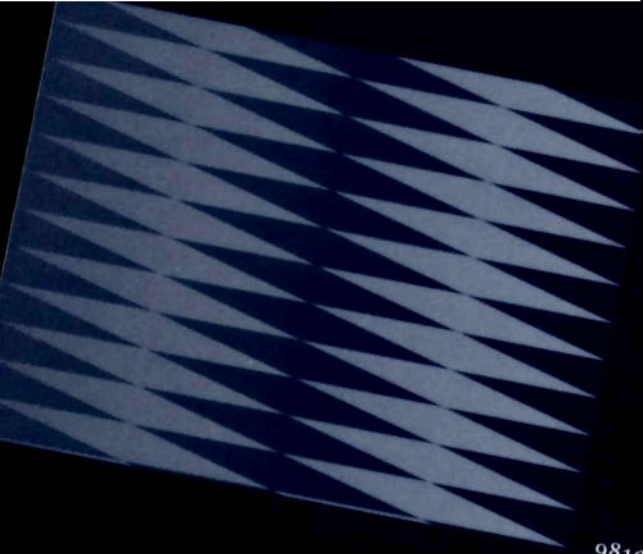
Het verdient aanbeveling ook de archeologische waarde van het gebied als een van de beoordelingscriteria voor de locatiekeuze op te nemen. Naast de locatiekeuzefase, is ook de inrichtingsfase van belang voor het archeologisch erfgoed. De ROB acht een prospectief onderzoek in de drie zoekgebieden noodzakelijk, waarna een archeologische verwachtingskaart kan worden opgesteld. Deze verwachtingskaart kan een rol spelen bij de keuze voor een van een locatie.

Reactie:

De drie zoekgebieden komen uit het RijksMER voor de VINAC. Op basis van dit MER is aangegeven dat in de Hoeksche Waard een locatie voor het bedrijfsterrein dient te worden gezocht.

In dat verband had de bedoelde archeologische verwachtingskaart ook een rol kunnen spelen.

In dit MER behoren de effecten van de alternatieven op archeologische waarden tot de gevolgen voor het milieu, waarop de keuze voor de voorkeursvariant (mede) wordt gebaseerd. Zie richtlijn 5.3.



981010